

Opbouw tarieven 2025 Beschermd Wonen / Beschermd Thuis

Regio van centrumgemeente Ede

Auteurs

Ilco Toebes
Nico Dam
Lilian van Oosterhout

**Opdrachtgever
Kenmerk**

Gemeenten Ede
LO/23/1855/tbwmo

Publicatiedatum 12 december 2023

© Bureau HHM

Consultatieversie

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Reële tarieven.....	4
1.3	De gehanteerde aanpak.....	5
2.	Kostprijsmodel	6
2.1	Beschrijving van parameters.....	6
2.2	Maandsalaris en inschaling.....	7
2.3	Opslagen.....	8
2.4	Personeel Niet In Loondienst.....	9
2.5	Sociale lasten.....	9
2.6	Opslag overhead	10
2.7	Productiviteit	11
2.8	Risico-opslag.....	12
2.9	Overige kosten	13
2.10	Inzet en pakketten	15
3.	Uitkomsten	16
3.1	Adviestarieven 2024	16
3.2	Advies voor indexatie naar 2025 en verder	16
	Bijlage 1: Definities overhead in het sociaal domein	17
	Bijlage 2: Opbouw Onregelmatigheidstoeslag	18

1. Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven we de achtergrond bij de gevolgde aanpak om tot adviestarieven te komen voor de diverse producten binnen de Wmo in de regio Ede.

1.1 Aanleiding

Op verzoek van de centrumgemeente Ede begeleidt bureau HHM een traject voor de vaststelling van tarieven bij de vernieuwing van de contracten voor Beschermd Wonen en Opvang vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) in de regio Ede. Deze regio omvat de gemeenten Barneveld, Ede, Renswoude, Rhenen, Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen (waarbij door Wageningen is aangegeven dat zij niet participeren in dit inkooptraject).

In de opdracht gaat het om te komen tot reële tarieven met ingang van 1 januari 2025 voor de volgende producten:

- 1) Beschermd Wonen - Middel
- 2) Beschermd Wonen - Zwaar
- 3) Beschermd Wonen - Intensief
- 4) Beschermd Wonen Thuis – Licht
- 5) Beschermd Wonen Thuis – Zwaar
- 6) Dagbesteding bij BW en BT

Bij het opstellen van deze notitie maken we gebruik van de productbeschrijvingen, die wij op 30 oktober van de gemeente hebben ontvangen:

- Concept productbeschrijving Beschermd Wonen (versie 2.1)
- Concept productbeschrijving Beschermd Thuis (licht en zwaar; versie 2.1)

Ook hebben we de opbrengsten van de marktconsultatie over deze productbeschrijvingen verwerkt. Daarnaast hebben we rekening gehouden met eerdere uitkomsten van tariefonderzoeken in de regio Ede en de opbouw van de huidige BW-tarieven in de regio Ede. Tot slot gebruiken we ook uitkomsten van eerder door ons uitgevoerde kostprijsonderzoeken en diverse (landelijke) benchmarkrapporten.

We tekenen hierbij aan dat de genoemde productomschrijvingen niet definitief zijn vastgesteld. Er vindt nog consultatie van aanbieders plaats en er moeten nog beleidsmatige keuzes worden gemaakt die van invloed (kunnen) zijn op de opbouw van de tarieven. In samenspraak met de centrum-gemeente Ede is besloten de consultatie over de opbouw van de tarieven toch te starten.

Prijspeil 2025

We vullen het uiteindelijke kostprijsmodel met de salarissen voor geheel 2024, gebaseerd op de recent aangepast cao's. We gaan ervan uit dat de adviestarieven die dit traject oplevert door middel van indexatie worden opgetild tot prijspeil 2025. In paragraaf 3.2 geven we een advies voor de wijze van indexatie.

1.2 Reële tarieven

De Algemene Maatregel van Bestuur bij de Wmo (AMvB reële tarieven) verplicht gemeenten om bij de professionele ondersteuning in het sociaal domein reële tarieven te hanteren. In de AMvB is een lijst opgenomen van kostprijs-elementen op basis waarvan de gemeente het tarief dient te bepalen. Volgens dit wettelijk kader worden in ieder geval de volgende kostprijs-elementen meegenomen bij het bepalen van een reëel tarief, uitgaande van een gemiddeld efficiënte zorgverlener:

- Kosten van de beroepskracht;
- (Redelijke) overheadkosten;
- Kosten voor niet-productieve uren van de beroepskrachten als gevolg van verlof, ziekte, scholing en werkoverleg;
- Reis- en opleidingskosten;
- Indexatie van de reële prijs;

- Overige kosten als gevolg van de door een gemeente gestelde verplichtingen voor aanbieders, zoals rapportages en administratieve verplichtingen.

De AMvB bepaalt niet wat de tarieven moeten zijn, maar stelt wel de eis dat tarieven reëel moeten zijn. Het begrip 'reëel' weerspiegelt de (goede) verhouding tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van diezelfde voorziening in de betreffende gemeente of regio. Wanneer een tarief 'reëel' is, is niet in de AMvB bepaald; dat is en blijft een keuze van de gemeenten¹.

Gemeenten hebben, mits goed onderbouwd, ruimte om bepaalde kostprijs-elementen normatief vast te stellen. Anders gezegd: de producten die de gemeente opstelt moeten voor het bijbehorende tarief door een efficiënt georganiseerde aanbieder kunnen worden geleverd. Dat betekent niet dat het tarief voor iedere aanbieder kostendekkend hoeft te zijn.

Belangrijke toetssteen hierbij is dat het tarief tot stand komt in een transparant proces met de aanbieders en dat het tarief herleidbaar en herkenbaar is. Daarom maakt consultatie en dialoog met aanbieders onderdeel uit van het proces om tot reële tarieven te komen, hiermee wordt inzicht in de regionale uitvoeringspraktijk verkregen. Spannend blijft het wanneer die waarden op enkele componenten in de praktijk variatie vertonen en de gemeente (dus) dient te bepalen welke waarden in het tarief worden betrokken.

¹ AMvB reële prijs Wmo 2015: Handelingsperspectieven voor gemeente (2017), VNG

Consultatieversie 12 december

1.3 De gehanteerde aanpak

Om uiteindelijk tot adviestarieven te komen, doorlopen we een aantal stappen:

- 1) Op basis van de documentatie van centrumgemeente Ede over de verschillende producten, hebben we een eerste uitwerking gemaakt van het kostprijsmodel en een concept voor deze notitie opgesteld. Hierin is een reële opbouw van de verschillende producten vertaald naar parameterwaarden, nog niet naar tarieven. Daarbij hebben we gebruik gemaakt van de hiervoor genoemde bronnen.
- 2) In ambtelijke werksessies is gesproken over de verschillende te maken keuzes rond de opbouw van het kostprijsmodel als vertaling van de productomschrijvingen. Op basis daarvan is deze notitie bijgesteld tot de voorliggende consultatieversie
- 3) Deze notitie is op **12 december** met aanbieders uit de regio besproken, waarbij de achtergronden van de voorlopig gemaakte keuzes zijn toegelicht. De aanbieders krijgen aansluitend de mogelijkheid om aanvullende schriftelijke vragen te stellen en onderbouwde suggesties aan te leveren voor aanpassingen van de besproken parameters.
- 4) Na afloop van de reflectietermijn worden de reacties geanalyseerd en met de gemeente besproken. Op basis van de reacties van de aanbieders zijn elementen uit de conceptnotitie aangepast en vertaald naar de opbouw van de tarieven. Dit uiteraard in lijn met de ontwikkeling van de productomschrijvingen en de nader te maken beleidsmatige keuzes van de gemeenten.
- 5) In een tweede consultatiebijeenkomst op {datum} worden de belangrijkste opbrengsten van de consultatiefase met de aanbieders gedeeld. In die bijeenkomst zijn ook de uitkomsten in de vorm van de adviestarieven gepresenteerd.
- 6) Na die tweede bijeenkomst wordt een eindrapportage opgesteld. Hierin beschrijven we de definitieve waarden op de verschillende kostprijs-elementen. Die waarden zijn opgenomen in het rekenmodel (dat

aan de gemeente beschikbaar wordt gesteld) waarmee we de adviestarieven berekenen. De rapportage eindigt met de adviestarieven.

- 7) Uiteindelijk stellen de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de gemeenten / stelt het College van Burgemeester en Wethouders van de centrumgemeente Ede de definitieve tarieven vast.

Disclaimer!

Deze notitie is onderdeel van het verwervingsproces om de contracten voor Beschermd Wonen en Beschermd Thuis per 2025 te vernieuwen. De bijstelling van de productomschrijvingen is onderdeel van dat proces, net als de opbouw van de uiteindelijke reële tarieven. Het is aan de gemeente om over tarieven te besluiten. Dat betekent dat de inhoud van deze rapportage altijd door de gemeenten kunnen worden aangepast. Er kunnen derhalve geen rechten worden ontleend aan deze notitie.

2. Kostprijsmodel

In dit hoofdstuk beschrijven we het algemene kostprijsmodel dat we voor centrumgemeente Ede hanteren.

2.1 Beschrijving van parameters

Om te komen tot reële tarieven die alle kosten bij de verschillende producten omvatten, maken we in aansluiting op de inhoud van de AMvB Reële Tarieven gebruik van onderstaand kostprijsmodel. Bij elk van de parameters geven we in de navolgende paragrafen een beschrijving van de waarden die we voor de regio Ede voorstellen.

De kern is steeds de inzet van een professional die tijd besteedt aan een cliënt, individueel of in groepsverband. Die inzet vormt de basis van het tarief. Alle overige kosten, zoals de kosten van de organisatie (overhead) en de kosten van gebouwen (zoals bij dagbesteding), zien we in dit model als een opslag op de kosten van de professional. We spreken dus steeds van opslag-percentages op de kosten van de dienstverlening in het primaire proces.

Parameter	Omschrijving
Inschaling	Dit betreft zowel de functiemix van personeel in de directe ondersteuning, als vertaling van de kwaliteitseisen voor een bepaalde dienst of product. Hierbij kan een combinatie worden gemaakt van verschillende cao's en verschillende functieniveaus.
Opslagen	Hierbij gaat het om reguliere opslagen op het salaris bij de gekozen functieniveaus, zoals vakantietoeslag, eindejaarsuitkering en onregelmatigheidstoeslag.
Sociale lasten	Dit betreft de werkgeverslasten, zoals de verschillende verplichte sociale verzekeringen, pensioenpremie, etc. Deze kunnen per cao verschillen.
Personeel Niet In Loondienst	Dit betreft een opslag voor de meerkosten van personeel dat op basis van inhuur (tijdelijk) wordt ingezet indien de reguliere bezetting daartoe aanleiding geeft.

Parameter	Omschrijving
Overhead	Hierbij gaat het om een opslag voor de kosten van de organisatie waarin het personeel dat de behandeling/ondersteuning biedt, werkzaam is. Vaak onderverdeeld in personele overhead (de kosten van overig personeel, zoals management, staf, beleid, administratie, etc.) en de overige kosten (alle overige, materiele kosten).
Productiviteit/declarabiliteit	Dit betreft een correctie op de kosten van een medewerker in de directe ondersteuning voor niet-productieve uren. Vaak als het jaarlijks aantal werkbaar en declarabele uren waardoor de totale jaarlijkse kosten per fte worden gedeeld. Hierin zit bijvoorbeeld een correctie voor vrije dagen, feestdagen, algemene tijd, werkoverleg, ziekteverzuim, etc.
Risico-opslag	Ook wordt een opslag toegevoegd voor de financiële risico's. Alle overige elementen hebben betrekking op de feitelijke kostprijs; deze parameter waarborgt de continuïteit van de organisatie.
Overige kosten	Voor dagbesteding gelden er aanvullende kosten, bijvoorbeeld de kosten van de locatie en de catering.

Tabel 1: Algemeen kostprijsmodel voor het sociaal domein

Een **belangrijk aandachtspunt** bij dit model is dat de beschreven parameterwaarden dienen als een onderlegger voor de bepaling van reële tarieven. Het zijn geen eisen/normen waaraan de zorgaanbieders zich moeten houden bij het bieden van Wmo begeleiding²!

2.2 Maandsalaris en inschaling

De tarieven worden opgebouwd vanuit de professional die de gevraagde inzet (ondersteuning) levert. Dit kunnen verschillende typen professionals zijn, die vanuit meerdere cao's worden ingeschaald.

Cao-mix

Per product zijn verschillende cao's van toepassing. Op basis van de productomschrijvingen en de opbouw van huidige tarieven, gaan we uit van de volgende cao-mix per product:

Product	GGZ	GHZ	SW
Beschermd Wonen - Middel	33,3%	33,3%	33,3%
Beschermd Wonen - Zwaar	33,3%	33,3%	33,3%
Beschermd Wonen - Intensief	33,3%	33,3%	33,3%
Beschermd Wonen Thuis - Licht	50%	50%	
Beschermd Wonen Thuis - Zwaar	50%	50%	
Dagbesteding	33%	33%	33%

Tabel 2: Cao-mix per product

Salarisniveau

Bij de verschillende producten kunnen medewerkers worden ingezet met een verschillend opleidingsniveau en bijpassend salaris. Deze indeling is gebaseerd op analyse van personeelsadvertenties, functieboeken bij de verschillende cao's en uitkomsten van vergelijkbare trajecten elders.

Op grond van de productbeschrijvingen van de regio constateren we dat inzet op diverse inschaling aan de orde is. In de volgende tabel geven we per product aan welke salarisschalen uit de vier cao's hierbij volgens ons van

² De eisen/normen waaraan zorgaanbieders zich moeten houden bij de zorgverlening zijn terug te vinden in de aanbestedingsdocumenten.

Consultatieversie 12 december

toepassing zijn en in welke verdeling. Deze indeling is gebaseerd op diverse bronnen, zoals: functieboeken, ijkfuncties uit de FWG-systematiek, vacatures en uitkomsten van vergelijkbare trajecten in andere regio's.

Niveau	Cao GGZ en cao GHZ	Cao SW
MBO-4	FWG40 (50%) en FWG45 (50%)	Schaal 6 (50%) en schaal 7 (50%)
HBO	FWG50 (80%) en FWG55 (20%)	Schaal 8 (80%) en schaal 9 (20%)

Tabel 3: Inschaling per opleidingsniveau per cao voor professionals in beschermd wonen en beschermd thuis in de regio Ede

Inschaling

Omdat niet iedere hulpverlener op de hoogste trede (periodiek) binnen de schaal wordt uitbetaald, rekenen we steeds met **93% van het maximum**, dat is het salaris dat hoort bij de hoogste (reguliere) trede van de aangegeven salarisschaal. Dit percentage weerspiegelt bij een organisatie met een normaal personeelsverloop de verhouding tussen blijvend personeel dat jaarlijks hoger wordt ingeschaald en nieuwe medewerkers die lager ingeschaald worden.

Bron:

Door KPMG werd in 2014 geconstateerd dat een gemiddeld salaris ergens tussen 90 en 95% van het maximum van de salarisschaal ligt. Dit na een breed onderzoek bij aanbieders naar de interne kostprijzen van de dienstverlening die vanaf 2015 naar de gemeenten is gedecentraliseerd en nadien in vele trajecten bevestigd. Hoewel het onderliggend onderzoek al een aantal jaar oud is, vormt deze uitkomst volgens de jurisprudentie nog altijd een goede bron voor de inschatting voor het gemiddelde salaris. Op grond van de informatie uit de regio Ede denken wij dat een inschaling van 93% een reële inschatting geeft van het salarisniveau in regio Ede.

Funciemix

Tot slot kijken we welk functieniveau van toepassing is bij de verschillende producten die bij Beschermd Wonen en Beschermd Wonen Thuis in de regio Ede van toepassing is. Per product is een toelichting toegevoegd.

Product	MBO-4	HBO
Beschermd Wonen - Middel	60%	40%
Beschermd Wonen - Zwaar	50%	50%
Beschermd Wonen - Intensief	40%	60%
Beschermd Wonen Thuis - Licht	50%	50%
Beschermd Wonen Thuis - Zwaar	40%	60%
Dagbesteding	60%	40%

Tabel 4: Uitwerking funciemix bij de Wmo voorzieningen in de regio Ede

Bron:

Bij deze indeling is gebruikgemaakt van de productbeschrijvingen van de gemeenten, de opbouw van de huidige tarieven en de uitkomsten van vergelijkbare producten elders in het land.

2.3 Opslagen

De opslagen over het rekensalaris worden rechtstreeks uit de cao's afgeleid.

Parameter	Waarden	Toelichting
Vakantie	8%	Dit is in alle cao's gelijk.
Eindejaar	8,49%	Dit is in de zorg-cao's gelijk (8,33% over het salaris). De cao SW gaat uit van 8,3% over het salaris inclusief VT, zodat de opslag voor die cao op 8,964% uitkomt. Dit hogere percentage wordt in de cao-mix verwerkt.

Consultatieversie 12 december

Parameter	Waarden	Toelichting
ORT	14,6%	Dit is de opslag voor ORT zoals die van toepassing voor de begeleiders op de groepen bij beschermd wonen en beschermd wonen thuis.
	45,1%	Dit is de opslag die van toepassing is bij (nachtelijke) inzet van de slaapwacht, indien dat aan de orde is.

Tabel 5: Uitwerking van de opslagen in de Wmo-tarieven voor de regio Ede

Onregelmatigheidstoeslag (ORT)

De inzet van groepsbegeleiders bij de varianten Beschermd Wonen Middel, Zwaar en Intensief en Beschermd Wonen Thuis Licht en Zwaar, omvat alle uren van 07:00 – 22:00, gedurende alle dagen van de week. Dit betekent dat hiervoor een toeslag voor de inzet buiten de reguliere uren³ wordt gehanteerd. Gedurende de nachtelijke uren (22:00 – 07:00) is een slaapwacht aanwezig. Zie daarvoor de opbouw in paragraaf 2.9 en in bijlage 2.

2.4 Personeel Niet In Loondienst

Omdat het kan voorkomen dat de werkroosters niet volledig met personeel in loondienst kan worden ingevuld, is af en toe extra inhuur nodig. We gaan ervan uit dat de beloning met alle bijbehorende componenten van dit 'Personeel Niet In Loondienst' (PNIL), gelijk is aan de hiervoor beschreven uitgangspunten. Wel maakt de organisatie meerkosten, bijvoorbeeld in de vorm van BTW wanneer dat aan de orde is. Daarom rekenen we met een opslag van **1,5%** voor de meerkosten van PNIL. Dit wordt gemotiveerd door de combinatie van gemiddeld 7% inzet van extra inhuur met gemiddelde meerkosten van 21%. Dit doen we bij alle vormen van ondersteuning.

2.5 Sociale lasten

De opslag sociale lasten is met name gebaseerd op de wettelijk verplichte percentages, voor zover nu bekend (prijspeil 2024⁴).

Wet arbeidsmarkt in balans

De invoering van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB, 2020) heeft geleid tot differentiatie in de premies voor de WW. We hanteren dit jaar als uitgangspunt een verdeling van **85%** medewerkers met een aanstelling voor onbepaalde tijd (2,64%) en **15%** medewerkers op een tijdelijk contract (7,64%). Er is ons geen onderzoek bekend waaruit een reëel beeld is af te leiden over de verhouding vast/flex. Wel is bekend dat de cao-partners in de zorg hebben aangegeven ernaar te streven dat aan het einde van de looptijd van de cao 90% van alle medewerkers een dienstverband voor onbepaalde tijd heeft.

Arbeidsongeschiktheidsfonds

Vanaf dit jaar wordt bij het bepalen van de sociale premies onderscheid gemaakt naar grote en kleine organisaties. Op basis van informatie van de regio Ede, gaan wij uit van een verdeling van **80%** grote organisaties (met >25 fte), waarvoor een hogere premie wordt vastgesteld en **20%** kleine organisaties (t/m 25 fte).

Transitievergoeding

Daarnaast is een opslag toegevoegd voor de transitievergoeding die in de WAB is aangepast. Dit betreft de uitkering die wordt gegeven aan medewerkers waarbij op verzoek van de werkgever de aanstelling wordt beëindigd (ook als die aanstelling tijdelijk was). De hoogte van deze opslag is bepaald op basis van de volgende uitgangspunten:

³ Dat zijn de uren waarvoor geen ORT van toepassing is (weekdagen 07:00-20:00u, zaterdag 08:00-12:00u).

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-sociale-zaken-en-werkgelegenheid/documenten/begrotingen/2023/09/19/xv-sociale-zaken-en-werkgelegenheid-rijksbegroting-2024>

Consultatieversie 12 december

- De inschatting dat jaarlijks 15% van alle contracten aflopen of worden beëindigd op verzoek van de werkgever (gebaseerd op de verhouding vast/flex);
- De inschatting van aanbieders in vergelijkbare trajecten dat bij een derde van alle aflopende contracten een transitievergoeding aan de orde;
- Hoogte van de vergoeding is een derde van een maandsalaris per volledig gewerkt jaar, dat is $((100\%/12) \cdot (1/3) =) 2,78\%$.
- Dat leidt tot een opslag van $(2,78\% \cdot 1/3 \cdot 15\% =) 0,14\%$.

De totale werkgeverspremies komen daarmee uit op een totaal van percentage 19,05% (zie tabel 5).

Component sociale lasten		2024
WAO/IVA/WGA KLEIN (incl. kinderopvang)	20% van 5,96%	7,73%
WAO/IVA/WGA GROOT (incl. kinderopvang)	80% van 7,99%	
WW-premie (Awf) LAAG (onbepaalde tijd)	85% van 2,64%	3,39%
WW-premie (Awf) HOOG (flex)	15% van 7,64%	
ZVW-premie werkgever		6,57%
Werkhervattingskas (gezondheidszorg)		1,22%
Transitievergoeding $(2,78\% \cdot 1/3 \cdot 15\%)$		0,14%
Totaal opslag sociale lasten		19,05%

Tabel 6: Opbouw sociale lasten 2024

Pensioenpremie

Daarnaast wordt een pensioenpremie toegevoegd, gebaseerd op het percentage dat Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) vanaf 2023 toepast, rekening houdend met de franchises (deel van het salaris waarover geen premie wordt geheven i.v.m. de AOW-uitkering). De premie is een combinatie

van de premie voor het ouderdomspensioen (OP) en het arbeidsongeschiktheidspensioen (AP). De helft van de totale premie komt voor rekening van de werkgever. Dit leidt tot een pensioenpremie die per product wordt berekend en die uitkomt op gemiddeld 9,9%.

2.6 Opslag overhead

Dit betreft de kosten van de organisatie van waaruit de professionals werkzaam zijn. Dit is een ingewikkelde parameter die in de praktijk tot veel discussie leidt. Diverse onderzoeken laten zien dat er in de praktijk grote verschillen voorkomen. Deze verschillen, zowel tussen de verschillende branches als tussen vergelijkbare aanbieders binnen een bepaalde branche, omvatten een bandbreedte van soms wel tientallen procenten.

Naast deze grote verschillen tussen organisaties, worden in de verschillende rapporten over onderzoeken naar de feitelijke opbouw en waarde van het percentage overhead, verschillende definities gehanteerd. Wij hanteren de volgende definities van de kosten die tot de (personele) overhead en overige kosten worden gerekend (zie ook bijlage 1 voor een uitvoeriger beschrijving).

Overhead

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het primaire proces is het geheel aan diensten en voorzieningen dat door een zorgorganisatie geboden wordt aan een inwoner om direct in de behoefte aan begeleiding, verzorging, voeding te kunnen voorzien.

Personele Overhead

Niet- cliëntgebonden personele kosten ten behoeve van het primaire proces (leidinggevend, hotelfuncties, terrein- en gebouw gebonden functies en overig niet-clientgebonden personeel); inclusief een opslag voor andere

Consultatieversie 12 december

personeelskosten (zoals reiskosten woon-werkverkeer, opleidingskosten, kosten werving & selectie).

Overige kosten

Overige (niet personele) kosten ten behoeve van het primaire proces (voeding, hotelmatige kosten, cliënt c.q. bewonergebonden kosten, terrein- en gebouwgebonden kosten, afschrijving, huur, lease, interest en algemene kosten (waaronder ICT, kantoorbenodigdheden, marketing, abonnementen etc.). Hieronder verstaan we niet de kosten voor de locaties waar cliënten wonen en dagbesteding krijgen. Ook de cliëntgebonden hotelmatige kosten zijn hierbij niet inbegrepen; die volgen later in de paragraaf overige kosten.

Onze berekening

Bij de berekening van het overheadpercentage als opslag gaan we uit van de sectorale benchmarkwaarden zoals door Berenschot onderzocht en verwerkt in de voorlopige versie van de rekentool Wmo voor 2024 van de VNG. Daarbij hebben we een opslag van 1% toegevoegd voor de kosten voor kantoorvastgoed (voor de verblijfslocaties volgt hierna een separate opslag). Hierdoor zien we de volgende overheadpercentages als opslag op de kosten van het uitvoerend personeel:

- GHZ: **26,3%**
- GGZ: **33,3%**
- SW: **33,3%**

De regio Ede gaat, voor zover wij kunnen nagaan, geen aanvullende specifieke eisen aan de aanbieders stellen die hierop van invloed zijn. Daarom vormen deze landelijke benchmarkcijfers een goede basis voor de tarieven in de regio. Op basis van gelijke verdeling over de cao's komen we bij Beschermd Wonen en Dagbesteding tot een opslag in de tarieven van **31,0%** (te hanteren als opslag op de kosten van het uitvoerend personeel). Voor Beschermd Thuis wordt dat op basis van de twee toegepaste cao's een opslag van **29,8%**.

Bron:

De opslag voor de overhead is gebaseerd op benchmarkwaarden uit de rekentool van de VNG. We hebben op grond van onderzoek in andere regio's gemerkt dat deze een goede en geaccepteerde basis vormen voor tarieven.

2.7 Productiviteit

De basis voor de productiviteit is de inzet die in contact met de cliënt wordt geleverd. Dit is de inzet die in de regio Ede declarabel is. Deze 'direct cliëntgebonden inzet' wordt doorgaans face-to-face geleverd, maar dit kan inmiddels ook deels worden overgenomen door 'ear-to-ear' en/of 'screen-to-screen' geboden inzet (van toepassing voor begeleiding individueel ontwikkelen en behouden. Tabel 8 toont de opbouw van de productiviteit.

Basis

Daarbij is het aantal productieve uren per jaar afgeleid uit de bruto beschikbare aanstellingsuren (**1.878 uren per fte per jaar**). Dat is in de drie cao's gelijk.

Verlofuren en feestdagen

Het aantal verlofuren en vakantiedagen bepalen we op **260 uur** waarvan 210 uur wettelijk en bovenwettelijk en 50 uren voor feestdagen. Hiermee is rekening gehouden met de verschillen tussen de cao's en met eventuele extra verplichte uren, zoals leeftijdsgebonden verlof en IKB.

Ziekteverzuim

Omdat contracten voor een langere periode gelden, kijken we voor de bepaling van het aantal uren ziekteverzuim terug over een langere periode, namelijk de afgelopen vier volle jaren. Hierbij maken we gebruik van Vernet verzuimcijfers uit de sectoren GGZ, Gehandicaptenzorg en sociaal werk, waar mogelijk gespecificeerd voor de veiligheidsregio Gelderland-Midden.

Consultatieversie 12 december

Bij de berekening van het verzuim is rekening gehouden met de cao-mix. Gemeten van het kwartaal 3 in de periode 2019 tot en met kwartaal 3 in 2023 komen we tot gewogen gemiddelde verzuimpercentages per cao. Deze zijn verdisconteerd naar de cao-mix per product⁵. Over deze periode rekenen we met de volgende verzuimpercentages per cao: GHZ: 7,9%; GGZ: 7,1%; SW: 6,7%.

Niet-cliënt gebonden uren

Enkele cao's leggen de plicht op om 2% van de loonsom te reserveren voor scholing. De 2% betreft zowel de uren die aan opleiding worden besteed als de kosten van scholing. We hebben aanvullende analyses gemaakt van een aantal kostprijsonderzoeken elders in het land. Daaruit blijkt dat er jaarlijks per fte gemiddeld **30 uren** voor scholing/intervisie nodig zijn en gemiddeld ca. **100 uren** voor administratie, overleg, pauzes etc. (gemiddeld ca. 2,5 uur per week).

Clïëntgebonden tijd

De opbouw van de productieve inzet in de regio is gekoppeld aan het aantal cliëntgebonden uren dat per fte beschikbaar is. Dat betreft dus zowel de uren die in contact met de cliënt worden besteed (face-to-face, ear-to-ear, screen-to-screen), als de uren die ten behoeve van een individuele cliënt worden besteed, maar niet in diens bijzijn (zoals schrijven van rapportages en het voeren van overleg over een specifieke cliënt).

Reistijd

Bij Beschermd Thuis is niet declarabele reistijd aan de orde. Voor deze reistijd gaan we uit van een professional die dit fulltime doet. We veronderstellen dat deze gemiddeld 9 dienstreizen per week uitvoert, met een gemiddelde reistijd van 20 minuten van cliënt naar cliënt. Hierdoor rekenen we met **126 uur**.

Onderdeel	Beschermd Wonen	Beschermd Thuis	Dagbesteding
Basis uren fte per jaar	1.878	1.878	1.878
AF: Verlof, feestdagen	260	260	260
AF: Ziekteverzuim	136	142	136
Werkbare uren	1.482	1.476	1.482
AF: niet cliëntgeb.	130	130	130
AF: reistijd	-	126	-
DECLARABELE UREN	1.352	1.220	1.352
productiviteit	72,0%	65,0%	72,0%

Tabel 7: opbouw productiviteit per ondersteuningsvariant

2.8 Risico-opslag

Om de continuïteit richting cliënten en werknemers te garanderen, moet een aanbieder rekening houden met (financiële) tegenvallers. Om die tegenvallers te kunnen opvangen, heeft een aanbieder een weerstandsvermogen⁶ nodig. Hiertoe is een opslag voor het creëren van dergelijke buffers realistisch. De hoogte van de opslag is onderwerp van discussie; er zijn geen landelijke richtlijnen voor wat hierbij reëel genoemd kan worden. Bij de berekening is uitgegaan van een percentage van **2%**. Voor de innovatie achten wij het verstandig een separate vergoeding beschikbaar te stellen, buiten het tarief. Daarmee wordt voorkomen dat het budget voor innovatie wordt uitgesmeerd over alle aanbieders.

⁵ Op basis van GGZ, GHZ en WT [Vernet-cijfers](#) in de periode Q3 2019 – Q3 2023. [SW](#): periode Q3 2019 – Q3 2023

⁶ Door voor een weerstandsvermogen te zorgen voorkomt een organisatie dat het meteen in financiële problemen komt bij een calamiteit.

Consultatieversie 12 december

Bron:

Voor deze opslag zijn geen objectieve en onafhankelijke bronnen bekend. We baseren op overwegingen die ook elders reëel worden gevonden. Een toets is bovendien dat het gekozen percentage boven het gemiddelde rendement van de sector over 2022⁷ ligt.

2.9 Overige kosten

Wooncomponent bij Beschermd Wonen

Bij Beschermd Wonen gelden aanvullende kosten, dit betreft de kapitaallasten van het verblijf en de hotelmatige voorzieningen. De hoogte van de kapitaallastencomponent leiden we af uit de normatieve huisvestingscomponent (NHC) en normatieve inventariscomponent (NIC) van de GGZ-wonen profielen uit de Wlz. De kosten van de hotelmatige voorzieningen baseren we op het KPMG-kostenonderzoek Wlz.

Kapitaallasten

Dit betreft de kosten van de gebouwde voorziening waarin de cliënten verblijven (huur, onderhoud, interest, inrichting, etc.) bij Beschermd Wonen. Hiervoor gebruiken we de NHC en NIC voor ZZP1 en ZZP2 van de GGZ Wonen profielen als schatter van de kapitaallasten. In bijlage 4 bij de NZa beleidsregel prestatiebeschrijvingen en tarieven zorgzwaartepakketten en volledig pakket thuis 2024⁸ (BR/RG 24123) is per zorgprofiel het bedrag voor de NHC en de NIC opgenomen. De NHC+NIC voor deze profielen (exclusief behandeling en exclusief dagbesteding, (Z210G en Z220G)) bedraagt in 2024 gemiddeld **€ 33,15 per dag**.

hotelmatige kosten

De kosten van de hotelmatige voorzieningen leiden we af uit de uitkomsten van het KPMG-kostenonderzoek Wlz⁹. De kosten van de hotelmatige voorzieningen bestaan uit de kosten van voeding, de cliënt c.q. bewonergebonden kosten, andere hotelmatige kosten en energiekosten¹⁰. Voor de hotelmatige voorzieningen gebruiken we de middelste GGZ B-profielen als basis. De hotelmatige kosten voor de profielen 3B en 4B¹¹ bedroegen gemiddeld circa € 21,70 per dag (prijspeil 2016). Dit indexeren we op basis van prijsindexcijfers materiële kosten NZa tot prijspeil 2024. Daarmee komen de hotelmatige kosten in 2024 op **€ 28,62 per dag**.

Toezicht (slaapwacht)

Bij beschermd wonen verblijft de cliënt bij de aanbieder. Dat betekent dat ook 's nachts toezicht en nabijheid gegarandeerd dient te zijn. In de productomschrijving is sprake van een slaapwacht voor de periode (22:00-07:00u). Wij gaan ervan uit dat de slaapdienst wordt geleverd door het team dat op de locatie de ondersteuning biedt. De kosten daarvan berekenen we als volgt:

- Per slaapdienst rekenen we een vergoeding van 4 reguliere uren inzet (dus zonder ORT en berekend als bruto uurloon, dus over 1.878 uren).
- Eén slaapdienst op 12 cliënten, de kosten van de slaapwacht worden derhalve gedeeld over 12 cliënten.
- Daarnaast gaan we ervan uit dat er per week gemiddeld één uur inzet noodzakelijk is (beschikbaarheid). Daarvoor rekenen we met een opslag ORT van 45,1% conform de berekening in bijlage 2 (zie tabel 5).

⁷ Brancherapport gezondheidszorg, te downloaden via www.ey.com/barometer

⁸ Zie: https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_743587_22/1/

⁹ KPMG (2018). [Kostenonderzoek langdurige zorg](#).

¹⁰ Dit betreft de kosten die geboekt worden in de rubrieken 43 (voeding), 44 (andere hotelmatige kosten) en rubriek 46 (cliënt c.q. bewonergebonden kosten) inclusief energiekosten (473), exclusief onderhoudskosten (471) en exclusief dotaties voorzieningen groot onderhoud (472) van het Prismant rekeningschema voor zorginstellingen.

¹¹ De GGZ-wonen profielen 1 en 2 corresponderen met de 'oude' GGZ ZZP's 3 en 4.

Consultatieversie 12 december

Toezicht (bereikbaarheid)

Bij de Beschermd Wonen Thuis wordt de aanbieder geacht ook buiten de werkuren bereikbaar te zijn, zodat er binnen 30 minuten inzet kan worden geleverd. Dit vraagt om een lichte variant van toezicht in de vorm van een bereikbaarheidsdienst. Wij gaan ervan uit dat de bereikbaarheidsdienst wordt georganiseerd met hetzelfde team dat ook de begeleiding biedt. De professional dient als de situatie van de cliënt dat noodzakelijk maakt, ook te kunnen uitrukken en optreden. Voor de bekostiging van deze variant hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Bereikbaarheidsdienst is beschikbaar tussen 20:00 – 07:00u en de gehele dag tijdens weekenden en op feestdagen.
- De consignatiediensten worden in tijd vergoed op basis van de volgende cao-afspraken: doordeweekse dagen: 1/18 uur compensatie per uur bereikbaarheid (256 dagen per jaar); weekenddag: 2/18 uur compensatie per uur bereikbaarheid (102 dagen per jaar); feestdagen: 3/18 uur compensatie per uur bereikbaarheid (7 dagen per jaar). Op basis daarvan is voor een heel jaar bereikbaarheid in de nachtelijke uren compensatie nodig van 456,44 uren; dit komt overeen met 8,78 uur per week.
- We gaan ervan uit dat er gemiddeld één uur actieve inzet per vier weken nodig is. Dat ene uur berekenen we op basis van reguliere inzet met een ORT van 43,6% (zie bijlage 2).
- De bereikbaarheid wordt georganiseerd voor gemiddeld 36 cliënten. Dat betekent dat alle kosten door 36 cliënten kunnen worden gedeeld.

Locatiekosten dagbesteding

De hoogte van de kosten van de locatie bij de dagbestedingsproducten leiden we af uit de NZa-tarieven voor de normatieve huisvestingscomponent (NHC) en de normatieve inventariscomponent (NIC) voor dagbesteding in de Wlz (de Modulaire Pakketten Thuis). Onderstaand overzicht is gebaseerd op de bijlagen bij de [NZa prestatiebeschrijvingen ZZP en VPT 2024](#).

NHC en NIC-tarieven dagbesteding voor Wlz (prijspeil 2024)

Dagbesteding	Maximumprijs per dagdeel
H900: VG Licht (VG1-VG4)	€ 7,36
H001g: GGZ Wonen 1	€ 8,82

Tabel 8: NHC en NIC voor dagbesteding (bron NZa- beleidsregels BR/REG-24123)

Op basis van het bovenstaande hanteren we **€ 8,= per dagdeel** ter dekking van de kosten van huisvesting bij dagbesteding. Aan de component huisvesting voegen we nog een bedrag toe ter dekking van het deel van de materiële kosten van dagbesteding die niet al verdisconteerd zijn in de opslag voor overhead. De hoogte van deze component hebben we bepaald door de dekking van de materiële kosten uit de opslag overhead te vergelijken met de materiële kosten van een dagbestedingsprestatie in de Wlz. We rekenen hier met een vergoeding van **€ 6,= per dagdeel**. Dit is inclusief eventuele hotelmatige kosten (zoals lichte catering).

Op basis van deze analyse becijferen we het totaal van huisvestingskosten en materiële kosten op **€ 14,-** per cliënt per dagdeel van 3,5 uren.

Groepsgrootte

Voor de dagbesteding gaan we uit van een gemiddelde groepsgrootte van één professional op **8 cliënten**.

2.10 Inzet en pakketten

Beschermd Wonen en Beschermd Thuis

De verschillende varianten van Beschermd Wonen en Beschermd Thuis worden als 'pakketten' toegekend en geleverd en die per etmaal bekostigd. Daarom rekenen we met een gemiddelde inzet op weekbasis. De onderstaande waarden zijn afgeleid van de cliëntgebonden inzet per week (direct en indirect cliëntgebonden uren), zoals die in de huidige tarieven zijn toegepast. Deze waarden zijn afgeleid van een uitvraag onder de aanbieders. Het gaat hier om gemiddelde waardes, die in de praktijk variëren.

Voor de inzet bij Beschermd Thuis hebben we de waardes afgeleid van de huidige GGZ arrangementen, waarbij arrangement I nu terugkomt als 'licht' en arrangement II als 'zwaar'.

Pakket	Gemiddelde cliëntgebonden inzet per week
BW – Middel	11,88 uren per week
BW – Zwaar	13,30 uren per week
BW - Intensief	15,47 uren per week
BT – Licht	4,0 uren per week
BT - Zwaar	8,0 uren per week

Tabel 9: Gemiddelde inzet bij de verschillende pakketten Beschermd Wonen en Beschermd Thuis

Dagbesteding

Er wordt beleidsmatig nog nagedacht over de koppeling van dagbesteding aan de pakketten. Hiervoor is een uitvraag in voorbereiding. In een volgende ronde van de consultatie kan daarover meer inzicht worden gegeven.

3. Uitkomsten

In dit hoofdstuk beschrijven we het algemene kostprijsmodel dat we voor de gemeente Ede hanteren.

3.1 Adviestarieven 2024

- volgt in de definitieve rapportage -

3.2 Advies voor indexatie naar 2025 en verder

We vullen het kostprijsmodel met de salarissen voor geheel 2024. Die leiden we af van formele publicaties met loontabellen voor de cao's waarbij die gegevens inmiddels beschikbaar zijn. Voor de andere cao's berekenen we die salarissen op basis van de onderhandelaarsakkoorden over de salarisstijging in 2024. De tarieven in het gemeentelijke sociaal domein zijn opgebouwd uit meerdere componenten, waarvoor verschillende indices zijn aangewezen. Een eerste moment voor indexatie zal in het najaar van 2024 plaatsvinden voor de tarieven van 2025.

Wij adviseren Ede de volgende uitgangspunten te hanteren.

1) Salariskosten

Het aandeel van de salariskosten is bij Wmo ondersteuning ongeveer **90%**. Voor de indexatie kan gebruik worden gemaakt van de OVA, zoals de overheid die vaststelt; zie hiervoor [de website van de NZa](#).

2) Materiële kosten

Het aandeel van de materiële kosten is bij alle producten ca. **10%**. De best bruikbare index is volgens ons de Prijs Particuliere Consumptie (PPC) die terugkomt in het [NZa-prijsindexcijfer voor de consumentenprijzen](#). Deze wordt jaarlijks ook voorlopig vastgesteld.

De gemeente Ede hanteert de werkwijze waarbij de tarieven voor het jaar T worden geïndexeerd op basis van de definitieve indices voor het jaar T-1.

Bijlage 1: Definities overhead in het sociaal domein

Bij een aantal kostencomponenten verwijzen we naar de nummers uit het Prismant rekenschema voor zorginstellingen, een in de sector erkende opbouw van de administratie.

Overhead

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het primaire proces is het geheel aan diensten en voorzieningen dat door een zorgorganisatie geboden wordt aan een cliënt, om direct in de behoefte aan begeleiding, verzorging, voeding (en verpleging, behandeling, opvoeding) van de cliënt te voorzien.

(Personele) Overhead

Niet-clientgebonden personele kosten ten behoeve van het primaire proces (leidinggevend, hotelfuncties, terrein- en gebouwgebonden functies en overig niet-clientgebonden personeel). Ook de overige personeelskosten vallen hieronder. Hierbij gaat het om de kosten van werving en selectie, extra verzuimkosten, kosten van scholing en reiskosten. Dat zijn de rekeningen uit rubriek 423 van het Prismant schema.

Overige kosten

Overige (niet personele) kosten ten behoeve van het primaire proces (voeding, hotelmatige kosten, cliënt c.q. bewoner gebonden kosten, terrein en gebouw gebonden kosten, afschrijving, huur, lease, interest en algemene kosten (waaronder ICT, kantoorbenodigdheden, marketing, abonnementen etc.).

Kosten van voeding

Totaaltelling van de materiële kosten die verband houden met de bereiding en verstrekking van maaltijden en andere voedingsproducten. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 43.

Andere hotelmatige kosten

Deze kostengroep bevat de materiële kosten die aan de hotelfunctie van de instelling kunnen worden toegerekend (inclusief de kosten van het vervoer van cliënten), met uitzondering van de kosten van voeding. In het Prismant rekeningsschema zijn dit rekeningen uit rubriek 44.

Algemene kosten

Kosten van algemene aard. Denk hierbij aan: kosten voor dienstreizen, materiële kosten voor administratie en registratie, ICT, communicatiekosten, kosten algemeen beheer, zakelijke lasten en verzekeringen, kosten audiovisuele apparatuur en andere algemene kosten. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 45.

Cliënt c.q. bewoner gebonden kosten

Dit betreft o.a. kosten voor onderzoek, laboratorium, geneesmiddelen en hulpmiddelen. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 46.

Terrein- en gebouw gebonden kosten

Het betreft hier de kosten die worden gemaakt voor onderhouden de dotaties die worden gedaan aan groot onderhoud, en de kosten voor nutsvoorzieningen: gas, elektriciteit, water. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle rekeningen uit rubriek 47.

Afschrijvingen, huur en leasing en interest

Afschrijvingskosten en huur van vervoersmiddelen, immateriële activa, gebouwen, automatisering, financieringskosten en dotaties egalisatie. In het Prismant rekeningschema zijn dit alle kosten die vallen onder rubriek 48.

Bijlage 2: Opbouw Onregelmatigheidstoeslag

ORT bij de begeleidingsinzet Beschermd Wonen: 14,6%

ORT begeleidingsuren		inzet	ORT	aandeel
doordeweek 00:00-06:00	44%	13	0,0%	
doordeweek 06:00-07:00	22%		0,0%	
doordeweek 07:00-20:00	0%		0,0%	
doordeweek 20:00-22:00	22%		2,9%	
doordeweek 22:00-24:00	44%	2	0,0%	2,9%
zaterdag 00:00-06:00	49%	1	0,0%	
zaterdag 06:00-08:00	38%		2,5%	
zaterdag 08:00-12:00	0%		0,0%	
zaterdag 12:00-22:00	38%		25,3%	
zaterdag 22:00-24:00	49%	10	0,0%	27,9%
zon/feestdagen	60%	15	60,0%	60,0%
	inzet	15		14,6%

ORT bij de inzet van de slaapwacht (Beschermd Wonen): 45,1%

ORT inzet slaapwacht		inzet	ORT	aandeel
doordeweek 00:00-06:00	44%	6	29,3%	
doordeweek 06:00-07:00	22%	1	2,4%	
doordeweek 07:00-20:00	0%		0,0%	
doordeweek 20:00-22:00	22%		0,0%	
doordeweek 22:00-24:00	44%	2	9,8%	41,6%
zaterdag 00:00-06:00	49%	6	32,7%	
zaterdag 06:00-08:00	38%	1	4,2%	
zaterdag 08:00-12:00	0%		0,0%	
zaterdag 12:00-22:00	38%		0,0%	
zaterdag 22:00-24:00	49%	2	10,9%	47,8%
zon/feestdagen	60%	9	60,0%	60,0%
	inzet	9		45,1%

Vergoeding consignatiediensten bij Beschermd Thuis: 8,78 uren/week

Consignatiediensten	aantal dagen	basis	vergoeding	uren per etmaa	compensatie
doordeweek	256	1/18	14,222	11	156,444
weekend	102	2/18	11,333	24	272,000
feestdagen	7	3/18	1,167	24	28,000
				456,44 uren per jaar	
				8,78 uren per week	

ORT bij de inzet tijdens een bereikbaarheidsdienst: 43,6%

ORT inzet tijdens bereikbaarheid		inzet	ORT	dagen/jaar	aandeel
doordeweek 00:00-06:00	44%	6	29,3%		
doordeweek 06:00-07:00	22%	1	2,4%		
doordeweek 07:00-20:00	0%		0,0%		
doordeweek 20:00-22:00	22%		0,0%		
doordeweek 22:00-24:00	44%	2	9,8%	256	41,6%
zaterdag 00:00-06:00	49%	6	12,3%		
zaterdag 06:00-08:00	38%	2	3,2%		
zaterdag 08:00-12:00	0%	4	0,0%		
zaterdag 12:00-22:00	38%	10	15,8%		
zaterdag 22:00-24:00	49%	2	4,1%	51	35,3%
zon/feestdagen	60%	24	60,0%	58	60,0%
	inzet	24			43,6%